

خطبه اول

اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم. بسم الله الرحمن الرحيم نحمده على ما كان و نستعينه من امرنا على ما يكون و نؤمن به و نتوكل عليه و نستغفره و نستهديه و نعوذ به من شرور انفسنا و سيئات اعمالنا و نصلي و نسلم على سيدنا و نبينا ابي القاسم المصطفى محمد و على آله الأطيبين الأطهرين و لاسيما بقية الله في الارضين. اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم. بسم الله الرحمن الرحيم. «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ»^۱ عِبَادَ اللَّهِ أُوصِيكُمْ وَ نَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَ ملازمة أمره و مجانبه نهيه و تَجَهُّزُوا عِبَادَ اللَّهِ فَقَدْ نُودِيَ فِيكُمْ بِالرَّحِيلِ^۲ وَ تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى^۳

توصیه به تقوا

همه شما نمازگزاران گرامی برادران و خواهران ارجمند و خودم را به پرهیزگاری و پارسایی و ذکر و شکر خداوند در همه احوال توصیه و سفارش می‌کنم. امیدواریم خداوند همه ما را از بندگان وارسته و شایسته و ذاکر و شاکر خویش مقرر بفرماید.

بحث ما در خطبه‌های پیشین در رابطه با اصول و قواعد و ضوابط روابط خانوادگی و ارتباط میان همسران بود. بسی آشکار است که استحکام بنیان خانواده که از مهم‌ترین اموری است که شرع بر آن تأکید کرده است قبل از هر چیز به روابط مهذب از آسیب‌های میان زن و شوهر وابسته است. ما تاکنون

۱. توبه، ۱۱۹

۲. نهج البلاغه، خطبه ۲۰۴

۳. سوره بقره، آیه ۱۹۷

به هشت اصل و قاعده در روابط میان همسران اشاره کردیم و اصل هشتم مشاوره و رایزنی در درون خانواده و میان همسران بود.

نکات روش‌شناختی در رابطه با بحث

پیش از پرداختن به ادامه بحث خدمت طلاب عزیز و دانش‌پژوهان گرامی چند نکته روش‌شناختی را عرض می‌کنم و بعد مباحث را پی خواهیم گرفت:

۱. در این هشت اصل گذشته و همچنین اصولی که در روابط میان همسران و روابط خانوادگی

مطرح خواهیم کرد چندین نوع از ادله، مورد تمسک و توجه ما قرار دارد:

أ. گروه اول، ادله و آیات و روایاتی است که قواعد عامه اخلاقی و فقهی را بیان می‌کند

که شامل روابط میان همسران هم می‌شود: مثل مقوله صبر، بردباری و امثال ذلک، که

این‌ها قواعد عمومی اخلاقی اسلامی است و طبعاً در میان خانواده و همسران هم مصداق

دارد.

ب. گروه دوم، ادله و آیات و روایاتی است که قواعد عامه و کلی را در حیطه خانواده بیان

می‌کند مثل «عَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ»^۴ که یک قاعده و قانون کلی اخلاقی فقهی در روابط

خانوادگی است که در میان همسران هم طبعاً برقرار است. لازم به ذکر است که اصول

گذشته را نیز می‌توان از این قاعده کلی استخراج کرد.

^۴ - سوره نساء، آیه ۱۹

ج. گروه سوم، از ادله‌ای که ما در این نوع از بحث‌ها مورد توجه قرار می‌دهیم ادله خاصه و ویژه هر یک از این هشت عنوان است. در خیلی از این هشت اصلی که ما بحث کرده‌ایم علاوه بر این که آن قاعده عمومی اخلاقی اسلامی حاکم است و علاوه بر این که قواعد عامه اخلاقی نیز اقتضای آن را دارد در خیلی از این موارد ما دلیل خاص داریم. مستحضرید که ما در اصل صبر، هم‌نشینی در خانه، کاهش توقعات، صرف وقت در مسائل خانوادگی و گفتگوی میان همسران و ... علاوه بر آن قواعد عمومی، روایات متعدد محکمی داشتیم که همسران به آن‌ها توصیه شده بودند. این‌ها به‌طور خاص در روایات هم بود.

۲. نکته دوم روش‌شناختی این است که ما در این مباحث معمولاً از یک نگاه اخلاقی کلی به مسئله نگاه کرده، مطالب را بیان می‌کنیم.

حکم این‌ها نوعاً استحباب مؤکد است اما در مواردی و با دلایل و شرایط و ضوابط خاصی حکم الزامی هم پیدا می‌کنند. ما در اینجا وجه تفکیک حکم استحباب و الزام را بیان نمی‌کنیم. فرهنگ و ترغیب اسلام بر این اساس است که برای استحکام بنیان خانواده و جلوگیری از لطمه زدن آسیب‌های گوناگون به کانون خانواده باید این قواعد رعایت شود. بنابراین ما در این مباحث حکم وجوب و استحباب را بیان نمی‌کنیم. عمدتاً این اصول فرهنگ اسلامی بوده استحباب و ترجیح مؤکد دارد.

خلاصه نکات روش‌شناختی: بنابراین ما به انواع ادله - ادله اعم، ادله عام خانوادگی و روایات ویژه - در این مباحث توجه داریم.

ثانیاً غالب این‌ها محکوم به حکم استحباب و ترجیح است اما بخشی از این‌ها در مواردی دارای حکم الزامی می‌شود.

محدوده و آثار مشاوره

عرض شد که مشاوره یک اصل انسانی در همه روابط انسانی اعم از نظام سیاسی اسلام، نظام ارتباطی اسلام و ازجمله در نظام خانوادگی است. مقوله رایزنی میان همسران و اعضای خانواده نیز در کنار اصول هفتگانه قبلی یک اصل مهم به شمار می‌آید.

نکات تکمیلی

چند نکته را در مورد تکمیل بحث جلسه قبل عرض می‌کنم:

نکته اول: محدوده مشاوره در اسلام مربوط به جایی است که اسلام در آن مورد قانون و دستور معینی نداشته باشد. هر جا که خداوند تبارک و تعالی و احکام شرع تکلیف زن و شوهر را همچون روابط میان آن‌ها، در تمشیت امور خانواده و تربیت فرزندان مشخص کرده است جای مشورت نیست. مشورت و رایزنی در مواردی است که شرع به‌طور مستقیم وارد نشده است و مکلف را آزاد گذاشته است. جایی که شرع تکلیف آنجا را مشخص کرده باشد آنجا دیگر نمی‌شود مشورت کرد، به‌عنوان مثال در مقوله حجاب که خط قرمزهای قاطع و محکم دینی و فقهی دارد نمی‌شود به مشورت پرداخت. مقبول نیست که باهم به یک توافقی برسند که نوع خاصی از حجاب که مورد تأیید اسلام نیست را برگزینند چراکه حجاب از خط قرمزهای الهی است.

هر جا چه در مسائل عمومی و چه در مسائل خانوادگی که احکام روشن شرع تکلیف را مشخص کرده باشد جای مشورت نیست. جای مشورت آنجایی است شرع حکم معینی بیان نفرموده است

به عنوان نمونه مشورت در نحوه تربیت فرزندان، اداره خانه و در مسائل گوناگون تا به یک فکر و توافق واحدی برسند. در خیلی از این موارد تصمیم نهایی با مرد است و در مواردی حق به زن داده شده است. **نکته دوم:** عرض شد که مشاوره و رایزنی آثار عمومی در فضای خانواده دارد که عبارت‌اند از:

۱. مشاوره عامل کشف حقیقت: خیلی از مسائل است که تا انسان به رایزنی و تبادل نظر نپردازد راه‌حلی برای آن پیدا نمی‌کند: در تربیت فرزند، در تحصیل فرزند، در اداره زندگی، در تعیین محل زندگی و ... خیلی از وقت‌ها رایزنی با حفظ حقوقی که در شرع برای زن و مرد روشن شده است راه را روشن می‌کند.

۲. همسان‌سازی اختلاف سلیق در اداره خانواده: مشاوره در موارد اختلاف و تفاوت سلیقه خیلی کارایی دارد. بسیاری از اختلافات و تفاوت سلیق با گفتگو و رایزنی، با دل دادن به یکدیگر و شنیدن نظر یکدیگر حل خواهد شد و انواع اختلافاتی که اگر کنترل نشود گاه به طلاق منجر می‌شود را می‌توان با یک گفتگو و مشاوره درست حل کرد. مع الاسف امروزه وقتی که به پرونده‌های دادگستری مراجعه می‌کنیم می‌بینیم که بخش بزرگی از پرونده‌های دادگستری اختصاص به اختلافات خانوادگی دارد. این برای جامعه اسلامی، برای مسلمانانی که دینشان این قدر روی بنای خانواده تأکید کرده است بسیار زشت و ناپسند است. با رایزنی و گفتگوی درون خانه و احیاناً با کمک گرفتن از افراد فهیم بیرون خانه می‌شود اختلافات را حل کرد.

۳. تقویت روابط بین طرفین: روابط را صمیمی می‌کند و دل‌ها را به هم نزدیک می‌کند، اعتماد افراد را به یکدیگر جلب می‌کند. به خصوص در آغاز تشکیل زندگی مشترک جوان‌های عزیز ما اگر به این اصول و قواعد توجه کرده و تمرین کنند. بدانند که با رایزنی، همکاری، گفتگو، صرف وقت برای همدیگر، کاهش توقعات و صبوری در موارد گوناگون می‌شود زندگی آرام و متین و سالمی داشت. در این صورت از خیلی از آثار و تبعات سوئی که امروزه شاهد آن هستیم رها خواهیم شد.

۴. آرامش بخشی: بخشی از مشاوره به درون خانواده برمی گردد و با مشاوره می توان گره ها را باز کرد، مشکلات را گشود، اختلافات را کنار گذاشت، به توافقی رسید و فضای خانه را سالم کرد که هم خود زوجین در سلامت و آرامش باشند و هم بستر مناسب برای آرامش و رشد و تعالی فرزندان فراهم شود.

۵. پالایش نظام مشاوره از اندیشه های غربی: گاهی در حل مشکلات خانوادگی احتیاج به مشاوره های بیرونی است. اگر به اختلاف برسند این تبعاً مطلوب و مورد تأیید اسلام است و همان حکمیتی است که در متن آیه شریفه «وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا» آمده است.^۵ باید مشاوره های خانوادگی در نظام های مشاوره ما رشد و توسعه پیدا بکند. اما جا دارد که بر نکته هفته قبل تأکید شود که بخشی از نظام مشاوره ای که در مشاوره ها جریان دارد تحت تأثیر اندیشه های غربی است و نیاز به پالایش دارد. مشاوره اسلامی اصول و ضوابطی دارد که باید شناخته شود و مشاوره ها بر روی آن بنا شود در این صورت مراجعه به مشاورین امین کارگشاست.

۶. شرایط مشاور در منابع روایی: در بیش از صد روایت که در باب مشاوره بیان شده است شرایط کسی که مورد مشورت قرار می گیرد نیز بیان شده است که در غررالحکم و دیگر منابع اصیل روایی قابل مشاهده است. در این منابع برای مشاور ده ها ویژگی ذکر شده است که مهم ترین اوصاف مشاوران به شرح ذیل است:

أ. عقل و حکمت: مشاور باید عاقل و ذوالالباب باشد.

^۵ - سوره نساء آیه ۳۵

ب. دانش و آگاهی: مشاور در مسئله‌ای که می‌خواهد مشاوره بدهد مسئله خانوادگی، اقتصادی، سیاسی و.. باید آگاهی کافی داشته باشد.

ج. داشتن تجربه لازم: تجربه لازم در آن مسئله داشته باشد.

د. متخلق به تقوا و خصال حمیده: موردی که از همه مهم‌تر و دارای اهمیت والایی است تقوا و تعهد و داشتن خصال حمیده است. ده‌ها خصال نیکو برای مشاور ذکر شده است که لازمه یک مشاوره درست است.

ه. دلسوزی و دارای انگیزه گرہ‌گشایی: این‌که مشاور انگیزه و علاقه داشته باشد که گرہ از مشکلات شخصی که مشاوره می‌خواهد را باز بکند.

این موارد از مهم‌ترین ویژگی‌های یک مشاور امین است که در روایات به آن‌ها اشاره شده است. در هر صورت ما در عصری قرار داریم که نظام خانواده در اثر روح سرمایه‌داری تمدن غربی دچار فروپاشی شده است و جهان مواجه با یک فروپاشی بزرگ در مهم‌ترین بنیان اجتماعی یعنی خانواده است.

باید جامعه اسلامی و ملت شریف ما خانواده‌های خویش را در برابر این موج تهاجمی تمدن ماده‌گرا و لذت‌گرای غربی بیمه کرده از گرفتار شدن در آن مصون بدارد.

خانه‌های شما در معرض طوفان‌های بلا و آسیب است راه‌حل نجات در فرمان‌های خدا و تعالیم الهی است.

تاکنون هشت اصل برای نجات و استحکام مبانی خانواده ذکر کردیم و به فضل الهی به اصول دیگر در خطبه‌های دیگر خواهیم پرداخت.

خداوندا خانه‌ها و خانواده‌های ما را از همه آسیب‌ها مصون بدار؛ شرایط ازدواج و زندگی سالم را برای همه جوانان ما فراهم بفرما؛ ما را موفق به انجام فرایض و تقید به آداب دینی و فرهنگ اسلامی بدار.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ^۶
صدق الله العلی العظیم

خطبه دوم

اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلوة على اشرف الاوصياء والمرسلين، حبيبنا وحبیب اله العالمين ابی القاسم المصطفی محمد و علی وصیه علی امیرالمومنین و علی الصديقة الطاهرة فاطمة الزهرا و علی الحسن و الحسين سیدی شباب اهل الجنة اللهم صلّ و سلّم و زد و بارک علی أئمة المسلمين علیّ بن الحسين و محمد بن علیّ و جعفر بن محمد و موسى بن جعفر و علیّ بن موسى و محمد بن علیّ و علیّ بن محمد و الحسن بن علیّ و الخلف القائم المنتظر ساسة العباد و اركان البلاد و ابواب الايمان و امناء الرحمن و سلالۃ النبیین و صفوة المرسلین و عتره خیره رب العالمین صلواتک علیهم اجمعین. اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم. بسم الله الرحمن الرحيم «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ»^۷ عِبَادَ اللَّهِ أُوْصِيْكُمْ وَ نَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ

توصیه به تقوا

همه شما و خودم را در این روز شریف و در این محضر شریف و حرم مطهر به تقوای الهی و پارسایی توصیه می‌کنم.

^۷. سوره توبه، آیه ۱۱۹

امیر مؤمنان و پیشوای پارسایان در خطبه ۲۲۶ نهج البلاغه در شناساندن دنیا به ما چنین فرموده است:^۸ مردم بدانید دنیایی که شما در آن زندگی می‌کنید خانه‌ای است که به انواع سختی‌ها و مصیبت‌ها پیچیده شده است، دنیا خانه‌ای است که به بی‌وفایی و خیانت شناخته شده است. این جهان جایی است که حالات آن ثابت نیست و سرنشینان این جهان هیچ‌گاه آرام و سالم نخواهند بود، این جهان همواره در دگرگونی است، هر لحظه این عالم به رنگی درمی‌آید، شرایط این عالم دائم در دگرگونی و تغییر است، هیچ‌چیز این عالم ثبات و آرامش ندارد شما در یک کشتی آرامی نشست‌اید بلکه این کشتی، کشتی متلاطم است. مرگ و مریضی و سختی و دشواری تیرهای این عالم است که به‌سوی شما روانه شده است. زندگی آرام و بی‌دردسر در این عالم وجود ندارد. امنیت کامل و صد در صد در این عالم پیدا نخواهد شد. همه شما و ما و تمام سرنشینان این کشتی نشانه‌هایی هستند که تیرهای بلا و مرگ ما را هدف‌گیری کرده‌اند. دیر یا زود شما نشانه‌ای خواهید بود که این تیرها شما را خواهند زد. این جهان ناپایدار و گذرا کمتر قابل اعتماد است. هنر مردان خدا این است که در این جهان ناپایدار زندگی الهی و معنوی را بنیان می‌گذارند. بدانیم که تقوای الهی ره‌توشه سلامت ما در این جهان ناپایدار و سست است خدایا ما را به تقوای الهی مجهز بفرما.

مناسبت‌ها

به مناسبت‌ها به صورت خلاصه اشاره می‌شود:

^۸ - دَارٌ بِالْبَلَاءِ مَخْفُوفَةٌ وَ بِالْغَدْرِ مَعْرُوفَةٌ - لَا تَدُومُ أَحْوَالُهَا وَ لَا يَسْلَمُ نُزَالُهَا - أَحْوَالٌ مُخْتَلِفَةٌ وَ تَارَاتٌ مُتَصَرِّفَةٌ - الْعِيشُ فِيهَا مَذْمُومٌ وَ الْأَمَانُ مِنْهَا مَعْدُومٌ - وَ إِنَّمَا أَهْلُهَا فِيهَا أَغْرَاضٌ مُسْتَهْدَفَةٌ - تَرْمِيهِمْ بِسَهَامِهَا وَ تُفْنِيهِمْ بِحِمَامِهَا - (سید رضی، نهج البلاغه «صبحی صالح»، خطبه

۱. شهادت امام جواد علیه السلام

شهادت امام جواد (ع) امامی که در کودکی به قله امامت نائل آمد و در جوانی به شرف شهادت رسید و در عصر دشواری مسئولیت های بزرگی به عهده گرفت را تسلیت و تعزیت عرض می کنم و تقدیم می کنیم به ساحت مقدس این امام بزرگوار و پدران و فرزندان ایشان و حضرت ولی عصر ارواحنا فداه صلواتی بر محمد و آل محمد

۲. نکوداشت یاد و خاطره بزرگان و شهدای ایران و کشورهای اسلامی

یاد و خاطره مراجع گذشته، علما و درگذشتگان، درگذشتگان این جمع، شهدای اسلام و انقلاب، شهدای مقاومت و شهدای عزیز در کشورهای گوناگون اسلامی و شهید محراب آیت الله مدنی و یاد امام شهیدان را گرامی می داریم با ذکر صلواتی بر محمد و آل محمد.

۳. بزرگداشت سالروز ازدواج حضرت علی علیه السلام و حضرت فاطمه علیها سلام

سالروز ازدواج حضرت علی (علیه السلام) با فاطمه زهرا (علیها سلام) را که روز ازدواج هم نامیده شده است را گرامی می داریم و امیدواریم که ازدواج ها در نظام اسلامی بر اساس الگویی که از این دو شخصیت بزرگ الهام می گیرد شکل بگیرد.

۴. فرارسیدن ماه ذی الحجه

فرارسیدن ماه ذی الحجه را تبریک عرض می کنم. خدمت نمازگزاران، برادران و خواهران ارجمند یادآوری می کنم که ماه ذی الحجه از درخشش بالایی برخوردار است و فرصت های بزرگی در آن قرار دارد. مناسبت های مهمی در ماه ذی الحجه قرار دارد و دهه اول ذی الحجه در قله مناسبت های سال است که طبق بعضی تعابیر هم وزن ماه مبارک شمرده شده است.

«وَ اذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ»^۹ در قرآن بر این دهه انطباق داده شده است و قسم «وَ الْفَجْرِ وَ لَيَالٍ عَشْرٍ»^{۱۰} بر شبهای این دهه تطبیق داده شده است. این دهه مورد قسم خداوند و ظرف عبودیت خداست.

توصیه می‌کنم به همه دوستان که قدر این دهه، شب‌ها و سحرها، قدر عرفه و عید قربان آن را بدانیم و برای بهره‌گیری از این دهه مبارک و بسیار مهم آماده بشویم.

۵. تشکر و قدردانی از متصدیان حفظ امنیت کشور

تقدیر و تشکر می‌کنیم از همه خدمت‌گزاران به کشور و همین‌طور وزیر محترم اطلاعات که در جمع ما حضور داشتند و از همه سربازان و سرداران نقش‌آفرین در امنیت کشور: وزارت اطلاعات، سپاه، بسیج، نیروی انتظامی و دستگاه‌های امنیتی که کشور را در این تلاطم‌های سنگین از آسیب‌ها نگه‌داشته‌اند و امروز به فضل الهی جمهوری اسلامی ایران با هدایت و رهبری عظیم الشان انقلاب اسلامی و تلاش مجاهدان عرصه اطلاعات و امنیت در منطقه از جمله کشورهای امن به شمار می‌رود. البته تأکید می‌کنم که حفظ امنیت نیاز به همکاری عمومی دارد و کمک همگان را می‌طلبد.

در ادامه دو محور اساسی را موضوع سخن قرار می‌دهم و نکاتی را پیرامون آن‌ها عرض می‌کنم:

۶. آموزش و پرورش نیازمند توجهی روزافزون

در آستانه شروع سال تحصیلی هستیم عرایض بنده در محور اول در این خصوص است. بیش از دوازده میلیون دانش‌آموز ما در آغاز ماه مهر به کلاس‌های درس می‌روند، قریب به ۵ میلیون دانشجو

۹- سوره بقره آیه ۲۰۳

۱۰- سوره فجر آیات ۱ و ۲

و ده‌ها هزار طلبه در این ایام و شروع سال تحصیلی در خدمت استادان و دبیران و مربیان در کلاس‌های درس و دانش افزونی حضور پیدا می‌کنند. آغاز سال تحصیلی را به دانش‌آموزان عزیز، دانشجویان گرامی، طلاب و دانش‌پژوهان ارجمند، اساتید و مدیران بزرگوار به‌ویژه در حوزه آموزش و پرورش تبریک و تهنیت عرض می‌کنم.

نکاتی در خصوص آموزش و پرورش

در خصوص آموزش و پرورش نکاتی نیاز به توجه و تأکید دارد:

۱. عنایت ویژه نظام آموزش و پرورش به سند تصویبی شورای انقلاب فرهنگی: انتظار از نظام آموزش و پرورش این است که اسناد مهم مربوط به حوزه آموزش و پرورش را مورد عنایت ویژه قرار بدهند. همان‌طور که مستحضرید سند آموزش و پرورش در شورای انقلاب فرهنگی تصویب شد و از مهم‌ترین اسناد راهنمای نظام آموزش و پرورش است. تقاضای ما از سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و همه آموزشگاه‌ها و مدارس این است که این سند را به‌عنوان متن راهنما مورد توجه قرار بدهند چراکه کار کارشناسی زیادی روی این سند انجام شده است.

۲. توجه به ابتکار و نوآوری در نظام آموزشی: انتظار از آموزش و پرورش و همین‌طور دانشگاه‌ها این است که ابتکار و نوآوری و ابداع را در نظام آموزشی خود مهم بشمارند. ما کشوری هستیم که نیاز به نظام آموزشی پژوهش محور داریم. رشد علمی ما در حوزه‌های مختلف باید بیش از این باشد. بحمدالله ما گام‌های بلندی برداشته‌ایم، اما کافی نیست، این رشد علمی نباید متوقف بشود بلکه باید ادامه پیدا بکند زیرا پایه رشد علمی در آموزش و پرورش ریخته می‌شود.

۳. رشد اخلاق و تربیت توأمان با رشد علمی: اخلاق و تربیت باید مدار آموزش و پرورش ما باشد. تربیت جامع و متوازن فرزندان ما ضرورتی است که نباید از آن غفلت بشود. باید سپاه بزرگ معلمان،

مربیان و مدیران به مقوله اخلاق و تربیت در زمانه‌ای که این همه آسیب وجود دارد توجه روزافزون داشته باشند.

۴. توجه به سرمایه‌گذاری بیش‌ازپیش در حوزه آموزش و پرورش: سرمایه‌گذاری در حوزه آموزش و پرورش نیاز به تلاش بیشتری دارد. اقدامات مهمی انجام شده است اما دولت در برنامه ششم باید گام‌های بزرگ‌تری در پیشبرد آموزش و پرورش بردارد، بودجه‌های لازم را تأمین کند و قدم‌های بزرگ‌تری بردارد.

مجلس و دولت در این زمینه وظیفه مؤکدی دارند. بسیاری از بندهای سند آموزش و پرورش نیاز به توجه در نظام بودجه‌ریزی دارد که باید توجه شود و از طرفی مردم باید همراهی بکنند. بحمدالله امروزه نیمی از بار مدرسه‌سازی بر دوش مردم است. هنوز نیز ما در استان‌ها و در همین استان قم مواجهه با مدارس دو شیفت و سه شیفت هستیم. فضاهای آموزشی و امکانات کمی وجود دارد که باید به آن‌ها توجه شود.

این امور چیزی نیست که بشود به‌سادگی از کنار آن‌ها گذشت. مهم‌ترین مسئله نظام اداری ما باید آموزش و پرورش باشد زیربنای همه آینده کشور فرزندان صالح و عالمی هستند که باید از آموزش و پرورش بیرون بیایند دستگاه‌های امدادی ما، مردم شریف ما باید تلاش کنند و آموزش و پرورش را ارتقا دهند. باید بپذیریم که دولت نمی‌تواند به‌تنهایی آموزش و پرورش را اداره کند، لذا باید مردم کمک کنند. فضاهای آموزشی، تجهیزات، امکانات و فناوری‌های جدید باید به صحنه بیایند و آموزش و پرورش را احیا کنند.

۵. تربیت منابع انسانی کارآمد: ازجمله مهم‌ترین نکات مطرح در آموزش و پرورش تربیت معلم و منابع انسانی در آن است. «دانشگاه فرهنگیان» در شورای عالی انقلاب فرهنگی به‌عنوان یک قطب تربیت معلم تصویب شد. این دانشگاه باید با این نگاه سامان پذیرد و وضع موجود آن تا رسیدن به آرمان

و ایده آل مدنظر راه زیادی در پیش دارد. باید به منابع انسانی بخصوص در حوزه تربیت و امور تربیتی توجه کرد. مشکلات منابع انسانی در آموزش و پرورش زیاد است که نیاز به توجه روزافزون دارد.

۶. عدالت آموزشی: نکته دیگر در آموزش و پرورش عدالت آموزشی است. عدالت در آموزش و پرورش این است که هیچ دانش آموزی به خاطر فقر و ناداری از پیشرفت علمی و تربیت عقب نماند. این وظیفه مسئولان و مردم است، نهادهای مردمی، مؤسسات خیریه، دولت و نهادهای حمایتی باید راه را برای عدالت آموزشی فراهم کنند. به حواشی شهرها و مناطق پرجمعیت شهرها باید توجه ویژه‌ای شود. در همین استان و همین شهر مناطق پر جمعیت و مهمی مثل نیروگاه از جمله جاهایی است که باید مورد توجه ویژه قرار بگیرد.

همین جا باید از مؤسسات خیریه و کمیته امداد تشکر بکنیم که در جشن عاطفه‌ها راه را برای کمک مردم به نیازمندان و دانش آموزان یتیم نیازمند باز می‌کنند. سال قبل در همین استان قریب یک میلیارد در جشن عاطفه‌ها جمع شده است. امسال توسط کمیته امداد هم جشن عاطفه‌ها اعلام می‌شود. مردم شریف ما و خیرین و مؤسسات خیریه‌ای - که در همین استان و شهر بسیار هم کار می‌کنند - باید در جشن عاطفه‌ها شرکت کنند تا عدالت آموزشی محقق بشود.

۷. اشاراتی به مسائل مهم سیاسی روز

اما چند نکته کوتاه در مسائل سیاسی عرض بکنم:

۱. هشدار نسبت به نفوذ استکبار در لایه‌های مختلف جامعه و نیاز به هوشیاری ملت

یکی از مسائل مهمی که رهبری معظم دائم بر آن تنبیه و تذکر داده‌اند خطر نفوذ استکبار در لایه‌های فکری، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی جامعه ماست. ما جامعه انقلابی هستیم، جامعه هوشمند، جامعه اهل عقل و گفتگو و تعامل، اما اینجامعه باید هوشیار باشد مبادا دسیسه کاران، مستکبران و دشمنانی

که پرونده سیاه و تاریکی دارند در آن نفوذ کنند. خطر نفوذ و آن هم نفوذ نرم و تصرف افکار و فروپاشی معنوی و فکری امت اسلام است. این خطر بزرگی است اما این را دشمنان اسلام بدانند: انقلاب اسلامی ایران، ملت و دولت شریف ما از آگاهی برخوردارند و از رهنمون های امام و رهبری ای برخوردارند که به هیچ نحوی اجازه نخواهند داد بنیان های اعتقادی، اخلاقی، معنوی، فکری و انقلابی این ملت فرو بریزد و در برابر همه توطئه های دستگاه های غربی و مستکبران به فضل الهی با توان وجود خواهند ایستاد.

۲. تفرقه افکنی استکبار و تلاش برای تجزیه کشورهای اسلامی

خطر بزرگ دیگری که امروزه جهان اسلام را تهدید می کند خطر تفرقه ها و فروپاشی کشورهای اسلامی با عناوین مذهبی، طایفه ای و قومی که بلای بزرگی در امت اسلامی است و بارها گفته شده است که ایران و انقلاب اسلامی و قم و حوزه منادی وحدت و همبستگی امت اسلام است. ما باید با همبستگی و وحدت جلوی فروپاشی امت اسلامی را بگیریم.

۳. هوشیاری دولت و ملت در برابر یاهو گویی های استکبار و اسرائیل

ملت ما هوشیار است و یاهو گویی های دولت پوشالی و غصبی اسرائیل هیچ جایگاهی ندارد. بیانات کوبنده و قاطع رهبر ما بیان و حرف دل همه امت اسلام است. اسرائیل یک ضایعه ناچیز و دولت جعلی و ناقابل است که ارزش اعتنا ندارد، این ها سروصداهایی می کنند که ارزش شنیدن نیز ندارد، در دنیا هم کسی به این یاهو گویی ها را ارزشی قائل نیستند.

اسرائیلی ها هم بدانند امروز غیر از بیست سال قبل است شما در چنگال مقاومت و فریادگران انقلاب اسلامی هستید. شما خیلی کوچک تر و ناچیز تر از آن هستید که بتوانید در برابر مقاومت و انقلاب اسلامی و موج توفنده انقلاب اسلامی بایستید.

۴. جامع دیدن رأی مردم به عنوان حق الناس

ملت ما در همه صحنه ها هوشیار خواهد بود و انتخابات پیش رو با هوشیاری ملت برگزار خواهد شد. قطعاً انتخابات و آراء مردم حق الناس هست و این حق الناس را باید جامع دید. در این حق الناس هم انتخابات آزاد است که در طول سالیان متمادی دولت ها، جناح ها و گروه ها آمدند، قدرت جابجا شد ولی انتخابات خیلی آزاد و سالم برگزار شدند. طبعاً در این انتخابات هم حق مجریان مهم است، هم حق مردم مهم است و هم نظارت شورای نگهبان با تمام قاطعیت باهمان شکل نظارت استصوابی بسیار اهمیت دارد و همه جناح ها باید به این اصول مهم حق الناس توجه بکنند. غفلت از این ها ما را در فتنه های ۸۸ می اندازد، در این زمینه هوشیاری لازم است تا بدانیم حق الناس بودن رأی مردم یه این معناست که رأی مردم را با همه ابعاد آن در نظر بگیریم.

دعا

نسئلك اللهم و ندعوك باسمك العظيم الاعظم الاعز الاجل الاكرم يا الله ... يا ارحم الرحمين. اللهم
ارزقني توفيق الطاعة و بعد المعصية و صدق النية و عرفان الحرمة
خدایا دل های ما را به انوار ایمان و معرفت روشن بفرما؛ گام های ما را در راه اسلام و انقلاب اسلامی
استوار بدار؛ شر دشمنان را به خودشان باز بگردان؛ ایثار گران و مجاهدان در راه خدا در ایران و در
همه کشورهای اسلامی مؤید و منصور بدار؛ خدمت گذاران به اسلام مراجع عظام، رهبری معظم،
خدمتگزاران به کشور را مؤید و منصور بدار؛ ارواح تابناک شهیدان و روح امام شهیدان را با اولیای
خودت محشور بفرما؛ اموات و درگذشتگان ما، درگذشتگان از این جمع را ببخش و بیامرز؛ گناهان ما
را ببخش و بیامرز؛ سلام و درود ما را به محضر امام عصر (عج) ابلاغ بفرما؛ مریضان، جانبازان، مریضان
موردنظر را شفا عنایت بفرما.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ^{۱۱}
صدق الله العلی العظیم

^{۱۱}. سوره کوثر